

6. Het Vragenkompas: leren oriënteren op onderzoekbare leervragen

Hoe begeleid je leerlingvragen succesvol naar antwoorden binnen W&T-onderwijs?

Vraaggestuurd laten leren is een uitdagende vorm van onderwijs met positieve effecten. Leraren moeten op een andere manier hun onderwijs ontwerpen, begeleiden en evalueren. Leerlingen moeten leren hoe zij hun interesses verwoorden in leervragen die relevant en te onderzoeken zijn en leerwaarde hebben.

Positieve effecten

Leerlingen die met de juiste ondersteuning eigen leervragen mogen stellen, onderzoeken, beantwoorden en de opbrengsten delen met klasgenoten, zijn vaak betrokken. Zij leren niet alleen de verplichte leerstof, maar ook een breed scala aan andere vaardigheden.

Vraaggestuurd leren biedt kansen voor leerlingen om zelfgestuurd eigen interesses uit te diepen, cognitieve en metacognitieve vaardigheden te oefenen en hun eigen onderzoekend vermogen te versterken. Leerlingen ontdekken dat ze vanuit hun eigen belangstelling zelf de wereld kunnen leren kennen. Dit is mogelijk met elk W&T-thema dat je als leraar vanuit wereldoriëntatie aanbiedt, bijvoorbeeld klimaatverandering of de energietransitie.

Veelzijdig aan de slag

In deze workshop bieden we jou handvatten om met de leervragen van jouw leerlingen aan de slag te gaan. De eerste vragen van leerlingen zijn vaak ongericht geformuleerd, waardoor ze lastig lijken om te onderzoeken. Om je daarbij te helpen, gaan we met het Vragenkompas aan de slag. Het Vragenkompas is een hulpmiddel om samen met de leerlingen te verkennen welke interessante onderzoekbare vragen te stellen zijn over het thema. Uit flankerend onderzoek blijkt dat leraren dankzij het Vragenkompas meer zicht krijgen op mogelijkheden voor leervragen en meer diversiteit aan leervragen kunnen oproepen bij de leerlingen. Ook hebben ze meer grip op het begeleidingsproces van het beantwoorden.

Maak leerlingen vraagvaardig

Het Vragenkompas ondersteunt leerlingen bij het verkennen van verschillende aspecten van de leerstof, deze te onderzoeken en beter te begrijpen vanuit hun eigen leervragen. Bovendien maak je de leerlingen vraagvaardig: ze krijgen inzicht in welke mogelijke vragen op welke manier onderzocht kunnen worden en wat verschillende typen vragen opleveren.

Workshopleiders

Docent-Onderzoeker Harry Stokhof van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) en Ilse Wintermans, lerarenopleider HAN pabo en ervaringsdeskundige uit het basisonderwijs.